

Voorwaarden Pleziervaartui- gverzekering

○ Pleziervaartuigverzekering
fbto.nl

FBTO

Inhoudsopgave

Contact	P.4
Hoe te handelen	P.5
Algemene voorwaarden	P.6
Productvoorwaarden pleziervaarttuigverzekering	P.19
Bijlagen	
Clausuleblad terrorisme	P.47
Definities van molestbegrippen	P.53

Contact

Telefoon:

FBTO is bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 8.00 tot 21.00 uur:
(058) 234 56 78

E-mail:

Vragen met betrekking tot de polis of de premienota en het doorgeven van wijzigingen: pleziervaartuigen@fbto.nl

Speciale telefoonnummers:

Pleziervaartuig:

(058) 234 56 66

Beheer:

(058) 234 56 66

Schade:

(058) 234 56 00

FBTO Alarmcentrale:

(058) 234 56 50

Vanuit het buitenland:

+31 58 234 56 50

Fax:

(058) 234 52 95

Internet:

Ga voor meer informatie en voor het doorgeven van wijzigingen naar fbto.nl
Klik op 'Producten' en vervolgens op 'Pleziervaartuigverzekering'.

Schriftelijk:

FBTO

Postbus 318

8901 BC Leeuwarden

Hoe te handelen

Wat moet ik doen bij schade of een ongeval?

Zorg ervoor dat de schade zoveel mogelijk wordt beperkt. Neem telefonisch contact op met FBTO: (058) 234 56 00. Wij vertellen u dan hoe verder te handelen. Stuur vervolgens zo spoedig mogelijk een volledig ingevuld schadeformulier op. Wij verwijzen u ook naar de verplichtingen bij schade die specifiek in de product voorwaarden zijn vermeld.

Is er schade toegebracht aan derden of aan zaken van derden?

Zorg ervoor dat de schade zoveel mogelijk wordt beperkt. Erken geen aansprakelijkheid, wij zoeken dit voor u uit. Neem telefonisch contact op met FBTO: (058) 234 56 00. Wij vertellen u dan hoe verder te handelen. Stuur vervolgens zo spoedig mogelijk een volledig ingevuld schadeformulier op.

Welke wijzigingen moet ik doorgeven?

Gedurende de looptijd van de Pleziervaarttuigverzekering kunnen wijzigingen optreden. Het is belangrijk onderstaande wijzigingen uiterlijk binnen veertien dagen te melden via (058) 234 56 66. Wijzigingen kunnen namelijk van invloed zijn op de premie en/of dekking.

- Adreswijziging;
- Verandering van of aan uw boot;
- Wijzigingen die betrekking hebben op het risico van de boot.

Indien kennisgeving hiervan achterwege blijft kan het recht op schadevergoeding vervallen.

Algemene voorwaarden

H1	Algemene definities en basisafspraken	P.7
	1 Onze algemene definities	
	2 Onze basisafspraken	
H2	Geldigheidsduur en veranderingen	P.8
	3 Wanneer geldt deze overeenkomst tussen u en FBTO? En hoelang?	
	4 Kan FBTO de overeenkomst wijzigen? En wat betekent dit voor u?	
	5 Wanneer kunnen u en FBTO de overeenkomst opzeggen?	
H3	Verhuizen	P.10
	6 Wat verwacht FBTO als u verhuist?	
	7 Waarom is goede adressering zo belangrijk?	
H4	Algemene regels en uitsluitingen	P.11
	8 Welk recht en welke taal zijn van toepassing?	
	9 Hoe beschermt u uw persoonsgegevens?	
	10 Wat zijn de gevolgen van fraude?	
	11 Wat betekent de terrorismeclausule voor u?	
	12 In welke gevallen kunt u geen beroep op de overeenkomst met FBTO doen?	
H5	Premie	P.13
	13 Betaling van de premie	
H6	Schadevergoeding	P.14
	14 Wat moet u doen bij schade?	
	15 Hoe wordt de schade-uitkering vastgesteld?	
	16 Hoe wordt over uw schademelding beslist door FBTO?	
	17 Aan wie wordt de schade-uitkering betaald?	
H7	Andere verzekeringen	P.16
	18 Welke invloed hebben andere verzekeringen op deze overeenkomst?	
H8	Klachten	P.17
	19 Hoe handelt u bij klachten?	

H1 Algemene definities en basisafspraken

ARTIKEL 1 *Onze algemene definities*

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- a. wij, ons, onze, FBTO: Achmea Schadeverzekeringen N.V., gevestigd in Nederland;
- b. u, uw: de persoon die de overeenkomst sluit;
- c. verzekerde: de persoon die bij deze overeenkomst betrokken kan worden;
- d. contractsvervaldag: de datum waarop de overeenkomst met één jaar wordt verlengd.

ARTIKEL 2 *Onze basisafspraken*

2.1 Wij baseren deze overeenkomst met u op:

- het volledig en juist beantwoorden van de vragen die FBTO u stelt;
- de door u verstrekte gegevens. Deze gegevens kunt u zowel telefonisch, schriftelijk als elektronisch aan FBTO hebben doorgegeven;
- de polis die FBTO heeft afgegeven op basis van de door u verstrekte gegevens;
- uw controle op juistheid en volledigheid van de gegevens op de polis. Als FBTO gegevens schriftelijk bevestigt, controleert u deze gegevens op juistheid. Bij onjuistheid bent u verplicht FBTO direct te informeren over de juiste gegevens. Als u verzuimt FBTO te informeren, kan bij het ontdekken van het verzuim de overeenkomst worden opgezegd;
- de Algemene Voorwaarden, de Productvoorwaarden en de van toepassing zijnde clausules die u samen met de polis heeft ontvangen;
- uw instemming met de polis, de clausules die bij deze polis horen, de Algemene Voorwaarden en de Productvoorwaarden.

2.2 De modules van de Productvoorwaarden beschrijven de verzekeringsdekking die u gekozen heeft. De polis vermeldt welke modules van toepassing zijn op deze overeenkomst. De Algemene Voorwaarden zijn ondergeschikt aan de Productvoorwaarden.

2.3 U en wij komen overeen dat FBTO een schadevergoeding in geld of in natura verleent als u of een verzekerde – en in geval van aansprakelijkheidsverzekering een derde – schade lijdt als gevolg van een gebeurtenis waarvan op het moment van het sluiten van deze overeenkomst onzeker is of de gebeurtenis zich zal voordoen (of zich al heeft voorgedaan). Als u, een verzekerde en/of een derde op het moment van het sluiten van de overeenkomst ermee bekend is dat zo'n gebeurtenis zich zal voordoen (of al heeft voorgedaan), dan geldt deze overeenkomst niet voor die gebeurtenis.

H2 Geldigheidsduur en veranderingen

ARTIKEL 3 *Wanneer geldt deze overeenkomst tussen u en FBTO? En hoelang?*

- 3.1** De overeenkomst gaat in op de datum die op de polis als ingangsdatum is vermeld.
- 3.2** De looptijd van de overeenkomst is één jaar en begint op de ingangsdatum.
- 3.3** De overeenkomst wordt daarna steeds met één jaar verlengd.

ARTIKEL 4 *Kan FBTO de overeenkomst wijzigen? En wat betekent dit voor u?*

- 4.1** FBTO mag de premie en/of voorwaarden van deze overeenkomst wijzigen op een door FBTO te bepalen datum. Wij informeren u altijd schriftelijk of per e-mail over wijzigingen. Als u geen gebruikmaakt van het recht dat in artikel 4 lid 2 staat, dan stemt u in met de wijziging.
- 4.2** U mag binnen één maand na de mededeling van FBTO mededelen dat u – door deze wijziging – de overeenkomst wilt beëindigen. De overeenkomst eindigt dan op de datum dat de wijziging van kracht zou zijn geworden. Eventueel te veel betaalde premie betalen wij terug.
- 4.3** U heeft niet het recht de overeenkomst te beëindigen als:
  - FBTO de premie verlaagt of u betere voorwaarden aanbiedt;
  - de wijziging het gevolg is van wettelijke regelingen.

ARTIKEL 5 *Wanneer kunnen u en FBTO de overeenkomst opzeggen?*

- 5.1** U kunt de overeenkomst opzeggen binnen veertien dagen na ontvangst van de eerste polis, de Algemene Voorwaarden en de Productvoorwaarden.
- 5.2** U kunt de overeenkomst opzeggen per de eerstkomende contractsvervaldag zonder opzegtermijn. Na de eerste contractsvervaldag dagelijks met een opzegtermijn van één maand.
- 5.3** U kunt de overeenkomst opzeggen – binnen een termijn van uiterlijk twee maanden – als FBTO een redelijk vermoeden heeft dat u onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt bij het aangaan van deze overeenkomst en FBTO daardoor de verzekeringsdekking en/of de premie wil aanpassen. Als een dergelijke aanpassing dreigt doordat FBTO u gewezen heeft op de schending van uw mededelingsplicht, kunt u deze overeenkomst binnen uiterlijk twee maanden opzeggen. Eventueel te veel betaalde premie wordt dan aan u terugbetaald.
- 5.4** U en FBTO kunnen de overeenkomst opzeggen na afhandeling van een schade, zoals beschreven in artikel 16. FBTO informeert u schriftelijk of per e-mail over de reden van opzegging. De opzegging gaat in uiterlijk twee maanden nadat de schade is afgehandeld. Eventueel te veel betaalde premie wordt dan aan u terugbetaald.

Indien de opzegging verband heeft met fraude of opzet tot misleiding van FBTO, dan gaat de opzegging in op de dag nadat FBTO de brief heeft verzonden. Er wordt in deze gevallen geen premie terugbetaald.

- 5.5** FBTO kan de overeenkomst schriftelijk of per e-mail opzeggen met inachtneming van een termijn van twee maanden als er – naar onze mening – sprake is van een gewijzigd of verhoogd risico, waardoor premie en/of voorwaarden wijzigen. Eventueel te veel betaalde premie wordt aan u terugbetaald.
- 5.6** FBTO kan de overeenkomst per direct opzeggen als het ingeschakelde onderzoeksbureau een redelijk vermoeden van fraude rapporteert; zie ook artikel 5.4 en artikel 10 van deze overeenkomst. FBTO informeert u schriftelijk over de onderzoeksresultaten.
- 5.7** FBTO kan jaarlijks de overeenkomst twee maanden vóór de op de polis genoemde contractsvervaldag opzeggen. FBTO informeert u schriftelijk of per e-mail over de reden van opzegging.
- 5.8** FBTO kan de overeenkomst schriftelijk of per e-mail opzeggen met ingang van de datum dat u niet meer in Nederland woont.

H3 Verhuizen

ARTIKEL 6 *Wat verwacht FBTO als u verhuist?*

U stuurt FBTO – vóór uw verhuizing – een adreswijziging. Deze adreswijziging kan leiden tot een wijziging van de overeenkomst en/of tot toepassing van artikel 5.5.

ARTIKEL 7 *Waarom is goede adressering zo belangrijk?*

FBTO gaat ervan uit dat berichten die gestuurd zijn naar het laatst bij ons bekende adres u hebben bereikt.

H4 Algemene regels en uitsluitingen

ARTIKEL 8 *Welk recht en welke taal zijn van toepassing?*

- 8.1** Op deze overeenkomst is het Nederlands recht van toepassing.
- 8.2** U en FBTO communiceren in de Nederlandse taal met elkaar.

ARTIKEL 9 *Hoe beschermt u uw persoonsgegevens?*

- 9.1** FBTO handelt volgens de Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen.
- 9.2** Bij de aanvraag van een verzekering of financiële dienst vragen wij om persoonsgegevens. Deze gegevens gebruiken wij binnen de Achmea Groep voor het aangaan en uitvoeren van uw verzekeringsovereenkomst of financiële dienst, ter voorkoming en bestrijding van fraude, voor statistische analyse en om te kunnen voldoen aan wettelijke verplichtingen. In verband met een verantwoord acceptatiebeleid kunnen wij uw gegevens raadplegen bij de Stichting CIS te Zeist. Doel hiervan is risico's te beheersen en fraude tegen te gaan. Zie voor meer informatie stichtingcis.nl. Hier vindt u ook het van toepassing zijnde privacyreglement. Wij kunnen uw persoonsgegevens ook gebruiken om u te informeren over voor u relevante producten en diensten. Als u hier geen prijs op stelt, dan kunt u dit schriftelijk melden bij FBTO, Postbus 318, 8901 BC Leeuwarden of FBTO via info@fbto.nl.

ARTIKEL 10 *Wat zijn de gevolgen van fraude?*

- 10.1** Onder fraude wordt verstaan het misleiden van FBTO om een (hogere) uitkering uit deze verzekeringsovereenkomst te krijgen of proberen te krijgen. Ook het geven van onjuiste informatie, op basis waarvan FBTO deze overeenkomst is aangegaan, valt onder het begrip fraude. Een redelijk vermoeden van fraude kan als fraude worden aangemerkt. Fraude wordt door ons sneller aangenomen dan in een strafproces gebruikelijk is.
- 10.2** Als er sprake kan zijn van fraude, laat FBTO de omstandigheden onderzoeken door een gespecialiseerd en gecertificeerd onderzoeksbureau. U werkt mee aan dit onderzoek. Als u geen medewerking verleent aan het onderzoek, vergoedt FBTO geen schade en wordt de overeenkomst opgezegd. FBTO informeert u schriftelijk over de rapportage van het onderzoeksbureau.
- 10.3** Fraude heeft tot gevolg dat er geen uitkering wordt gedaan, behalve als u of de verzekerde kan aantonen dat de fraude het gehele verval van recht op uitkering niet rechtvaardigt. Eventueel reeds uitgekeerde bedragen worden teruggevorderd als de fraude na de schade-uitkering wordt vastgesteld. FBTO kan bij fraude ook de expertisekosten en de onderzoekskosten aan u in rekening brengen.

- 10.4 FBTO kan de overeenkomst beëindigen volgens artikel 5.6, tenzij u of de verzekerde kan aantonen dat het vermoeden van fraude onjuist is.
- 10.5 FBTO kan aangifte doen van de fraude bij de politie.
- 10.6 FBTO registreert uw gegevens bij de Stichting CIS; zie ook artikel 9.2.

ARTIKEL 11 *Wat betekent de terrorismeclausule voor u?*

- 11.1 FBTO is, zoals bijna alle verzekeraars in Nederland, aangesloten bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden (NHT). Daarom kan FBTO de schade-uitkering beperken als er sprake is van terrorisme, kwaadwillige besmetting en dergelijke. Ook preventieve maatregelen of handelingen en gedragingen ter voorbereiding van terrorisme, kwaadwillige besmetting en dergelijke beperken de schade-uitkering.
- 11.2 De volledige clausule 'Afwikkeling Claims van de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V.' is als bijlage opgenomen. Bovendien kunt u voor meer informatie kijken op www.terrorismeverzekerd.nl

ARTIKEL 12 *In welke gevallen kunt u geen beroep op de overeenkomst met FBTO doen?*

- 12.1 FBTO keert niet uit als de schade en/of kosten veroorzaakt zijn door of ontstaan zijn uit gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en muerij. De definities van deze begrippen zijn als bijlage opgenomen.
- 12.2 FBTO keert niet uit als de schade is veroorzaakt door atoomkernreacties, onverschillig hoe deze zijn ontstaan.
- 12.3 FBTO keert niet uit als de schade is veroorzaakt of verergerd door een ernstige mate van schuld (=merkelijke schuld), roekeloosheid of opzet van u of een verzekerde.
- 12.4 FBTO keert niet uit als u of een verzekerde met opzet feiten verzwijgt, omstandigheden bewust niet vermeldt of valse opgave doet met betrekking tot de gemelde schade.
- 12.5 FBTO keert niet uit als u of een verzekerde zich niet houdt aan de verplichtingen die in deze verzekeringsovereenkomst zijn vermeld en de belangen van FBTO daardoor worden geschaad.

H5 Premie

ARTIKEL 13 *Betaling van de premie*

- 13.1** Zodra u met FBTO de overeenkomst bent aangegaan, betaalt u het bedrag dat op de eerste premienota staat. Als u niet betaalt binnen de termijn die op de nota is vermeld, is er geen verzekeringsdekking voor gebeurtenissen die vanaf de genoemde datum hebben plaatsgehad.
- 13.2** U betaalt – nadat u heeft voldaan aan lid 1 van dit artikel – de door ons in rekening gebrachte bedragen vóór de datum die wij u meedelen.
- 13.3** FBTO deelt u schriftelijk mee wat de gevolgen zijn voor de geldigheid van deze overeenkomst als u te laat betaalt.
- 13.4** Als door te laat betalen de verzekeringsdekking wordt opgeschort, dan wordt de verzekeringsdekking pas weer van kracht op de dag volgend op die waarop de betaling van het gehele openstaande bedrag is bijgeschreven op de rekening van FBTO.
- 13.5** Als door te laat betalen deze overeenkomst wordt beëindigd, dan wordt het openstaande bedrag verhoogd met incassokosten en wettelijke rente. Betaling van het gehele openstaande bedrag geeft u geen recht op een nieuwe overeenkomst met FBTO.
- 13.6** Er is geen verzekeringsdekking in de periode dat deze overeenkomst is opgeschort of beëindigd.
- 13.7** Uw betalingsverplichtingen blijven bestaan nadat deze overeenkomst is opgeschort of beëindigd.
- 13.8** FBTO kan het openstaande (premie)bedrag verrekenen met een u of een verzekerde toekomstige schade-uitkering. FBTO neemt daarbij Titel 7.17 van het Burgerlijk Wetboek in acht.
- 13.9** Als achteraf blijkt dat geen risico is gelopen gedurende de looptijd van de verzekeringsovereenkomst, is er geen recht op teruggave van premie over dat jaar.
- 13.10** Als er sprake is van automatische betaling, geeft u uw bankinstelling geen opdracht voor het terugboeken van meer dan één termijnbetaling.

H6 Schadevergoeding

ARTIKEL 14 *Wat moet u doen bij schade?*

- 14.1** Zodra u of een verzekerde kennis krijgt van een schadegeval waardoor een beroep op deze overeenkomst kan ontstaan, meldt u of de verzekerde ons de gebeurtenis. U en de verzekerde houden dan rekening met artikel 14.3 tot en met 14.10.
- 14.2** De verplichting van artikel 14.1 geldt ook als tegen u een strafrechtelijke vervolging wordt ingesteld of een politiemaatregel wordt getroffen in verband met een schadegeval dat kan leiden tot een beroep op deze overeenkomst.
- 14.3** U meldt de schade binnen drie dagen of zo spoedig mogelijk nadat u deze heeft geconstateerd. U kunt voor het melden van uw schade ook gebruikmaken van de formulieren op fbto.nl Als u binnen de termijn van drie dagen de schade bovendien telefonisch meldt, kunt u afspraken maken met FBTO over een vlotte behandeling van uw schade.
- 14.4** Bij vermissing, diefstal, beroving, vandalisme, aanvaring, aanrijding en dergelijke waarbij verzekerde zaken zijn beschadigd, moet u FBTO onmiddellijk op de hoogte brengen. FBTO kan eisen dat u aangifte doet bij de politie; als u aan deze eis niet wilt voldoen, dan kan FBTO besluiten geen schadebedrag uit te keren als de melding van belang is voor FBTO. Als er sprake is van een motorrijtuig-/vaartuig, heeft FBTO het recht om de gegevens van het motorrijtuig/vaartuig aan te melden bij het Vermiste Auto/Vaartuig Register. FBTO kan dan – door de overheid erkende – organisaties inschakelen voor het terugvinden en terugbezorgen van het motorrijtuig.
- 14.5** U stuurt aansprakelijkstellingen, dagvaardingen en dergelijke zo spoedig mogelijk door naar ons. U onderneemt geen actie. FBTO zal passende acties ondernemen naar aanleiding van deze documenten.
- 14.6** U of een verzekerde doet geen (mondelinge) toezeggingen of beloften in verband met uw schademelding aan personen, bedrijven of instanties die u aansprakelijk achten.
- 14.7** U of een verzekerde treft passende maatregelen om een onmiddellijk dreigend gevaar of de gevolgen van de schade zo veel mogelijk te beperken. U volgt – na het ontstaan van de schade – de aanwijzingen op die FBTO u geeft. De kosten van de passende maatregelen en aanwijzingen komen voor rekening van FBTO.
- 14.8** U of een verzekerde geeft FBTO zo spoedig mogelijk de informatie die in verband met de schade en de afhandeling daarvan gevraagd wordt.
- 14.9** U geeft experts en deskundigen de gelegenheid de schade te onderzoeken en vast te stellen voordat de schade is hersteld of de beschadigde zaak is vernietigd. U geeft aan experts en deskundigen de informatie die in verband met de schade gevraagd wordt.

- 14.10** Als de belangen van FBTO worden geschaad doordat u of een verzekerde de verplichtingen uit dit artikel niet nakomt, keert FBTO de schade niet uit.

ARTIKEL 15 *Hoe wordt de schade-uitkering vastgesteld?*

- 15.1** De benoeming van de expert voor de vaststelling van het schadebedrag wordt geregeld in de Productvoorwaarden.
- 15.2** De omstandigheden waarop de expert het schadebedrag baseert zijn geregeld in de Productvoorwaarden.
- 15.3** Het schadebedrag dat de expert vaststelt dient als uitgangspunt voor het berekenen van de schade-uitkering.
- 15.4** Het vaststellen van het schadebedrag betekent niet dat u of FBTO kan concluderen dat er sprake is van schade waaruit een betalingsverplichting voor FBTO ontstaat.

ARTIKEL 16 *Hoe wordt over uw schademelding beslist door FBTO?*

- 16.1** FBTO beoordeelt alle omstandigheden die in verband met de melding van de schade bekend zijn geworden. Deze omstandigheden bepalen of op basis van de overeenkomst een betalingsplicht voor FBTO ontstaat.
- 16.2** Aanspraken van benadeelden tot vergoeding van personenschade zullen worden behandeld en afgewikkeld met inachtneming van artikel 7:954 Burgerlijk Wetboek.
- 16.3** FBTO informeert u over haar standpunt door:
- de schade-uitkering te betalen;
  - u schriftelijk of per e-mail te informeren over haar afwijzende standpunt. U kunt zes maanden na verzending geen bezwaar meer maken tegen het afwijzende standpunt van FBTO.

ARTIKEL 17 *Aan wie wordt de schade-uitkering betaald?*

- 17.1** FBTO betaalt u de schade-uitkering.
- 17.2** FBTO betaalt rechtstreeks aan degene die de schade heeft hersteld tot maximaal het bedrag van de schade-uitkering.
- 17.3** FBTO betaalt de schade-uitkering aan degene aan wie u de schade heeft toegebracht.
- 17.4** FBTO betaalt aan de persoon, het bedrijf of de instelling die u schriftelijk heeft gemachtigd de schade-uitkering te ontvangen.
- 17.5** Door uitvoering van artikel 17.1 of 17.2 of 17.3 of 17.4 voldoet FBTO volledig aan haar financiële verplichtingen naar aanleiding van uw schademelding.

H7 Andere verzekeringen

ARTIKEL 18 *Welke invloed hebben andere verzekeringen op deze overeenkomst?*

- 18.1** Deze overeenkomst biedt een aanvullende verzekeringsdekking als de schade op een andere polis niet of niet voldoende is gedekt.
- 18.2** Als de schade onder een of meer andere verzekeringsovereenkomsten is gedekt, kunt u of een verzekerde FBTO aanspreken. Wij kunnen onze verplichting tot schadevergoeding opschorten totdat u of de verzekerde ons de gevraagde informatie over die verzekeringsovereenkomsten heeft verschaft.

H8 Klachten

ARTIKEL 19 *Hoe handelt u bij klachten?*

- 19.1** Klachten en geschillen over de informatie van FBTO of over het sluiten en de uitvoering van deze overeenkomst kunt u in eerste instantie voorleggen aan het management van de afdeling met wie u contact heeft.
- 19.2** Als artikel 19.1 niet leidt tot een oplossing die voor u bevredigend is, dan kunt u uw klacht of geschil voorleggen aan:
FBTO/Klachtenmanagement FBTO
Postbus 50
8900 AB Leeuwarden
fax: (058) 234 57 02
klachtenmanagement@fbto.nl
U ontvangt binnen 3 weken na ontvangst van uw klacht een inhoudelijke reactie.
- 19.3** Als artikel 19.2 niet leidt tot een oplossing die voor u bevredigend is, dan kunt u uw klacht of geschil voorleggen aan:
Stichting Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid)
Postbus 93257
2509 AG Den Haag
tel.: (0900) - 355 22 48
kifid.nl
- 19.4** Als u geen gebruik wilt maken van een of meer van de mogelijkheden die in artikel 19.1 tot en met 19.3 zijn genoemd of u vindt de uitkomst niet bevredigend, dan kunt u het geschil voorleggen aan de bevoegde rechter.
- 19.5** Geschillen over de hoogte van het schadebedrag worden behandeld volgens de Productvoorwaarden die bij deze overeenkomst horen.

PRODUCTVOORWAARDEN
PLEZIERVAARTUIGVERZEKERING

Productvoorwaarden pleziervaarttuigverzekering

H9	Aanvullende definities	P.22
	1 Onze aanvullende definities Pleziervaarttuigverzekering	
H10	Premie	P.24
	2 Hoe wordt uw premie berekend?	
H11	Geldigheidsgebied	P.26
	3 In welke gebieden geldt de verzekering?	
H12	Cascodekking	P.27
	4 Tegen welke risico's zijn de (hoofd)objecten verzekerd?	
	5 Wat zijn de gevolgen van het in bruikleen geven van het verzekerde vaartuig?	
	6 Wat wordt extra vergoed?	
	7 Wanneer kunt u geen beroep doen op een schade-uitkering volgens artikel 4?	
	8 Welke rechten heeft u bij het vaststellen van de schade-uitkering?	
	9 Op welke wijze wordt uw schade berekend?	
	10 Welke bijzondere regelingen zijn bij diefstal en inbraak van toepassing?	
	11 Welk eigen risico is van toepassing?	
H13	Aansprakelijkheid	P.32
	12 Wat houdt de aansprakelijkheidsdekking in?	
	13 Wanneer kunt u geen beroep doen op de aansprakelijkheidsdekking?	
H14	Ongevallen	P.34
	14 Wanneer kunt u een beroep op de ongevallenverzekering doen?	
	15 Wat zijn de bedragen die maximaal uitgekeerd kunnen worden?	
	16 Wat wordt ook als een ongeval beschouwd?	
	17 Wanneer kunt u geen beroep doen op de ongevallenverzekering?	
	18 Op welke manier wordt de mate van blijvende invaliditeit vastgesteld?	
	19 Extra aandachtspunten als een beroep op de ongevallenverzekering wordt gedaan	
H15	Vaartuighulp	P.37
	20 Wat houdt de vaartuighulpverlening binnen Nederland in?	
	21 Wat houdt de vaartuighulpverlening binnen het vaargebied (exclusief Nederland) in?	

H16 Persoonlijke hulpverlening

P.36

- 22 Welke rechten heeft u bij persoonlijke hulpverlening in het buitenland?
- 23 Welke rechten heeft u als u moet terugkeren naar uw woonadres door schade aan uw eigendommen?
- 24 Welke telecommunicatiekosten vergoedt FBTO?
- 25 Welke hulp levert de FBTO Alarmcentrale als door een noodgeval geld naar uw vakantiebestemming moet worden overgemaakt?
- 26 Welke rechten heeft u bij oponthoud door natuurgeweld of staking?

H17 Pechhulp Pleziervaartuigen Nederland

P.42

- 27 Waarvoor bent u verzekerd?
- 28 Voor wie geldt dit deel van de verzekering?
- 29 Waar geldt dit deel van de verzekering?
- 30 Welk vaartuig is verzekerd?
- 31 Wanneer krijgt u hulp?
- 32 Wanneer krijgt u geen hulp?
- 33 Wat moet u doen als u pech heeft?

H9 Aanvullende definities

Artikel 1 *Onze aanvullende definities Pleziervaartuigverzekering*

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- Aanhangmotor:** de op de polis omschreven aanhangmotor;
- Motor:** de mechanische voortstuwingsinstallatie van het vaartuig, zoals de (originele) scheepsmotor met omkeermechanisme, dynamo, startmotor, uitlaat, schroefas met schroef, schroefaskoppeling, de koeling die op of aan de motor is bevestigd en het instrumentenpaneel van de motor;
- Trailer:** de op de polis omschreven trailer;
- Vaartuig:** het op de polis omschreven vaartuig met de volledige uitrusting en toebehoren. Onder volledige uitrusting en toebehoren zijn begrepen gereedschappen, uitrusting en alles dat min of meer permanent ten dienste van het vaartuig aan boord is;
- Volgsliep:** de op de polis omschreven volgsliep of bijboot die ten dienste staat van het vaartuig.

Verder wordt in deze overeenkomst verstaan onder:

- Benadeelde:** de persoon die schade heeft geleden op grond waarvan een beroep op de aansprakelijkheidsdekking kan worden gedaan. Ook de persoon die op FBTO rechten verkrijgt via de benadeelde kan een beroep doen op deze overeenkomst;
- Bereddingskosten:** de kosten die gemaakt zijn om direct bij of na een verzekerd evenement verdere schade te voorkomen of te verminderen;
- Brand:** een door verbranding veroorzaakt en met vlammen gepaard gaand vuur dat in staat is zich uit eigen kracht voort te planten. Onder brand wordt niet verstaan: schroeien, zengen, smelten, 'doorbranden' en oververhitten;
- Bruikleen:** het vaartuig voor een beperkte tijd ter beschikking stellen aan derden. Er is geen sprake van (bedrijfsmatige) verhuur;
- Dagwaarde:** de huidige aanschafprijs van een soortgelijk goed, verminderd met een bedrag door gebruik, veroudering en slijtage;
- Diefstal:** daad van wederrechtelijk toe-eigenen;
- Eigen gebrek:** een minderwaardige eigenschap in of van de verzekerde zaken en/of een constructie- of materiaalfout;
- FBTO Alarmcentrale:** Eurocross, die namens FBTO de hulpverlening organiseert gedurende 24 uur per dag en zeven dagen per week;

Geldwaardig papier:	papier dat zonder tussenkomst van schriftelijke handelingen een bepaalde waarde vertegenwoordigt (bijvoorbeeld postzegels, (douche)munten, verbruikskarten voor afname van elektriciteit en dergelijke);
Inboedel:	alle huishoudelijke goederen die in het vaartuig aanwezig zijn en uw eigendom zijn. Niet tot de inboedel behoren geld, geldwaardig papier, brillen, contactlenzen, prothesen, horloges, foto-, video- en filmapparatuur, sieraden, computers die niet voor navigatiedoeleinden worden gebruikt en (mobiele) telefoons met uitzondering van de mobiele telefoon van degene die deze verzekering heeft afgesloten;
Inbraak:	het zich wederrechtelijk toegang verschaffen tot het vaartuig of tot bergruimten op de wal door het zichtbaar verbreken of beschadigen van deugdelijke afsluitingen;
Joyvaren:	het tegen uw wil gebruikmaken van het vaartuig of de volgsloep, zonder dat de gebruiker de bedoeling heeft zich het vaartuig of de volgsloep toe te eigenen;
Opvarende:	de persoon die met toestemming van u aan boord is en waarvoor u geen vergoeding ontvangt;
Ongeval:	een plotseling van buiten inwerkend geweld op zaken (goederen) of op het lichaam van u of de opvarende(n) waaruit rechtstreeks een medisch vast te stellen lichamelijk letsel ontstaat. Blijvende invaliditeit wordt omschreven als blijvend geheel of gedeeltelijk functieverlies van een deel of delen van het lichaam of van een of meer organen;
Totaal verlies:	er is sprake van totaal verlies van het vaartuig indien de herstelkosten hoger zijn dan de waarde van het vaartuig onmiddellijk voor de schadegebeurtenis verminderd met de eventuele restanten;
Verzeerde:	de eigenaar, de gebruiker te goeder trouw, alsmede de opvarenden. Onder de gebruiker te goeder trouw wordt verstaan, degene die uitdrukkelijk toestemming van verzeerde heeft het vaartuig te gebruiken;
Verzekeringjaar:	een periode van telkens een jaar na de ingangsdatum van deze overeenkomst.

De Productvoorwaarden Pleziervaartuigverzekering beschrijven de verzekeringsdekking. De Algemene Voorwaarden zijn ondergeschikt aan de Productvoorwaarden.

H10 Premie

ARTIKEL 2 *Hoe wordt uw premie berekend?*

- 2.1** De bruto premie wordt door FBTO vastgesteld.
- 2.2** Bij het aangaan van de overeenkomst is de no-claimregeling gebaseerd op het aantal schadevrije jaren:

Schadevrije jaren:	Korting:
Geen schadevrije jaren	Basistarief
Na één schadevrij jaar	10% korting
Na twee schadevrije jaren	15% korting
Na drie schadevrije jaren	20% korting
Na vier schadevrije jaren	25% korting
Na vijf schadevrije jaren	30% korting
Na zes schadevrije jaren	35% korting

- 2.3** Voor elk volgend verzekeringsjaar wordt de premie berekend aan de hand van het aantal schadegevallen dat in het afgelopen verzekeringsjaar heeft plaatsgehad:

Aantal jaren schadevrij	Kortingspercentage:	Zonder schade	Met één schade	Met twee of meer schaden:
1	10%	15%	0%	0%
2	15%	20%	0%	0%
3	20%	25%	10%	0%
4	25%	30%	15%	0%
5	30%	35%	20%	0%
6	35%	35%	20%	0%
7	35%	35%	20%	0%
8	35%	35%	35%	20%
9	35%	35%	35%	20%

- 2.4** Een verzekeringsjaar wordt als schadevrij beschouwd als:
- FBTO geen schade-uitkering heeft betaald;
  - FBTO de schade-uitkering geheel heeft kunnen verhalen;
  - FBTO de schade-uitkering slechts gedeeltelijk heeft kunnen verhalen door de wettelijke beperking van de aansprakelijkheid bij aanvaring;
  - u uitsluitend bereddingskosten claimt.

- 2.5** Als tenminste twee verzekeringsjaren achtereen de maximale korting van 35% is berekend, is er sprake van bescherming van de 35% korting door de topbonus als één schadeuitkering ten laste van deze overeenkomst komt. Er vindt dan geen vermindering van korting plaats. U valt echter in de tabel terug naar zes schadevrije jaren. U geniet opnieuw de bescherm van de topbonus als twee verzekeringsjaren achtereen geen schadeuitkering ten laste van deze overeenkomst komt.

H11 Geldigheidsgebied

ARTIKEL 3 *In welke gebieden geldt de verzekering?*

- 3.1** De overeenkomst is geldig voor de gebieden die op de polis zijn aangemerkt als vaargebied 1 of vaargebied 2 of vaargebied 3 of vaargebied 4. Elk vaargebied is in de volgende artikelen beschreven.
- 3.2** Vaargebied 1 omvat de binnenwateren van Nederland, exclusief Waddenzee, Dollard, Eems, Westerschelde en IJsselmeer (de overtocht van Muiden naar het Eemmeer vice versa in een rechte lijn wordt tot het verzekerde vaargebied gerekend).
- 3.3** Vaargebied 2 omvat:
- vaargebied 1 inclusief Waddenzee, Dollard, Eems, Westerschelde en IJsselmeer;
  - de Europese binnenwateren;
  - de vijfmijs kustzone van de Europese landen. Voor de kustvaart op de Middellandse Zee binnen het territorium van de Europese landen
  - het vervoer over de weg binnen Europa.
- 3.4** Vaargebied 3 omvat:
- vaargebied 2;
  - het zeekwadrant tussen 62° noorderbreedte, 48° noorderbreedte, 6° westerlengte en 25° oosterlengte.
- 3.5** Vaargebied 4 omvat:
- vaargebied 2;
  - het zeekwadrant tussen 72° noorderbreedte, 27° noorderbreedte, 32° westerlengte en 40° oosterlengte.
- Uitgesloten is de vaart binnen 10 zeemijlen uit de kust van de landen: Libië, Egypte, Israël, Libanon en Syrië. Tevens is de vaart op de Rode Zee uitgesloten van de dekking.
- 3.6** Als u vaargebied 3 of 4 wilt verzekeren, stelt FBTO eisen aan de zeewaardigheid van het vaartuig en zijn bemanning tijdens de reis binnen het zeekwadrant.

H12 Cascodekking

ARTIKEL 4 *Tegen welke risico's zijn de (hoofd)objecten verzekerd?*

Schade aan de op de polis omschreven (hoofd)objecten wordt gedekt tot ten hoogste de dagwaarde van het verzekerde object, indien de schade is veroorzaakt door:

- 4.1 Een plotseling van buiten komend onheil.
- 4.2 Brand, zelfontbranding, ontploffing en blikseminslag.
- 4.3 Diefstal, inbraak, verduistering, joyvaren of pogingen daartoe. U moet aangifte doen bij de politie om voor vergoeding van de schade door FBTO in aanmerking te komen.
- 4.4 Een eigen gebrek. Een eigen gebrek van het vaartuig zelf is verzekerd gedurende de eerste vijf jaar, gerekend vanaf de dag dat het vaartuig nieuw is opgeleverd. Schade aan of verlies van de nieuw ingebouwde originele scheepsmotor als gevolg van een eigen gebrek daarvan en het eigen gebrek zelf, zijn verzekerd, gedurende de eerste vijf jaar na fabricage. Voor de buitenboordmotor geldt een termijn van drie jaar.
Betreft het een niet-originele scheepsmotor, een originele scheepsmotor die ouder is dan vijf jaar of een buitenboordmotor die ouder is dan drie jaar, dan is schade of verlies als gevolg van een eigen gebrek uitsluitend verzekerd voor zover het eigen gebrek heeft geleid tot brand, ontploffing, omslaan, stranden, zinken en aanvaring van het vaartuig.

ARTIKEL 5 *Wat zijn de gevolgen van het in bruikleen geven van het verzekerde vaartuig?*

Deze verzekeringsovereenkomst blijft van kracht als u uw vaartuig aan een derde in bruikleen geeft.

ARTIKEL 6 *Wat wordt extra vergoed?*

- 6.1 De kosten van bewaking, stalling en vervoer van het vaartuig naar de dichtstbijzijnde herstelplaats, noodzakelijk geworden, omdat ten gevolge van een gedekte schade het vaartuig de herstelplaats niet op eigen kracht kan bereiken.
- 6.2 De bereddingskosten onbeperkt.
- 6.3 De hulp- en berglonen die met de voorafgaande instemming van FBTO worden gemaakt.
- 6.4 De lichtings- en opruimingskosten bij een gedekte schade als u op grond van wettelijke regelingen verplicht bent tot lichting of opruiming. FBTO moet vooraf instemmen met de te maken lichtings- en opruimingskosten.

- 6.5** De transportkosten die noodzakelijk zijn om het vaartuig terug naar Nederland te transporteren omdat het motorrijtuig of de trailer door een ongeval in het buitenland niet als vervoermiddel van het vaartuig kunnen worden gebruikt. De transportkosten worden uitsluitend vergoed als de organisatie van het transport door de FBTO Alarmcentrale is verzorgd.
- 6.6** De kosten van het huren van een vervangend vakantieverblijf als het vaartuig in het buitenland, binnen het vaargebied dat op de polis is vermeld, door een gedekte schade niet bewoonbaar is. De vergoeding bedraagt maximaal € 250,- per dag met een maximum van € 3.500,- per schadegeval voor alle verzekerden tezamen. FBTO moet vooraf instemmen met de huurkosten van het vervangende vakantieverblijf.

ARTIKEL 7 *Wanneer kunt u geen beroep doen op een schade-uitkering volgens artikel 4?*

U ontvangt geen schade-uitkering:

- 7.1** Tijdens de periode dat het vaartuig is verhuurd of voor bedrijfsmatige doeleinden wordt gebruikt.
- 7.2** Als de schade is ontstaan door onvoldoende onderhoud of onvoldoende zorg.
- 7.3** Als er sprake is van diefstal van:
- de aanhangmotor en deze niet met een gehard stalen slot aan het vaartuig is bevestigd. Als de aanhangmotor niet aan het vaartuig is bevestigd, moet de motor zijn opgeborgen in een deugdelijk afgesloten ruimte, die niet vrij toegankelijk is voor andere personen. Onder vrij toegankelijk wordt verstaan dat verschillende personen over dezelfde sleutel(s) beschikken;
  - de trailer als mede het eventueel daarop geplaatste vaartuig en deze niet met een door SCM goedgekeurde mechanische beveiliging is beveiligd, zoals een disselslot, wielklem of wielketting;
  - de trailer met het vaartuig, die tijdens een korte stop onbeheerd wordt achtergelaten en wanneer deze niet met een koppelingsslot onverbreekelijk met het trekkende voertuig is verbonden;
  - de volgsloep, en deze niet met een gehard stalen slot is bevestigd aan het vaartuig, aan de steiger of een vast punt op de wal. Als de volgsloep is opgeborgen in een ruimte op de wal, dan moet deze ruimte deugdelijk zijn afgesloten. Gedurende de periode dat de volgsloep gekoppeld is aan het (hoofd)vaartuig tijdens het maken van een vaartocht, vervalt de eis van beveiliging met een gehard stalen slot;
  - het vaartuig zonder afsluitbare kajuit en deze niet met een gehard stalen ketting of kabel, voorzien van een gehard stalen slot, is bevestigd aan de steiger of een vast punt op de wal;
  - losse objecten en deze niet in een deugdelijk afgesloten ruimte zijn opgeborgen.
- 7.4** Als waardevolle zaken in de periode 1 november tot 1 maart niet van boord verwijderd zijn, terwijl dit wel praktisch en redelijkerwijs uitvoerbaar is. Dit geldt speciaal voor kostbare nautische apparatuur, audio/visuele apparatuur en buitenboordmotoren.

- 7.5** Als er sprake is van normale slijtage.
- 7.6** Als de schade voortvloeit uit normale slijtage en het niet vervangen van het aan slijtage onderhevige deel aan u is te wijten.
- 7.7** Als er sprake is van waardevermindering, waaronder ook wordt verstaan kleur- en glans- verschillen bij reparatie van gelcoat, verf-, lak- en conserveringssystemen, als ook geldelijk nadeel wegens het niet kunnen gebruiken van het verzekerde object.
- 7.8** Als de schade is ontstaan door langzaam werkende invloeden, waaronder wordt verstaan schade door geleidelijke inwerking van:
- bevriezing;
  - licht en vocht;
  - elektrolyse
  - bodem-, water- en luchtverontreiniging tenzij de geleidelijke inwerking wordt ingezet door een plotselinge hevige uiting van verontreiniging en u de gevolgen daarvan niet kan voorkomen.
- 7.9** Als de schade is ontstaan door blaasvorming in het polyester (osmose) dat zich openbaart 3 jaar nadat het vaartuig nieuw is opgeleverd.
- 7.10** Als met het vaartuig sneller dan twintig kilometer per uur kan worden gevaren en geen van de opvarenden over het wettelijk vereiste vaarbewijs beschikt.
- 7.11** Bij het treffen van voorbereidingen en het deelnemen aan snelheidswedstrijden met motorvaartuigen; deze regeling geldt ook voor niet-officiële wedstrijden.
- 7.12** Als het vaartuig en zijn bemanning niet aan de gestelde eisen van zeewaardigheid voldoen tijdens de reis binnen het zeekwadrant.
- 7.13** Als de schade is ontstaan doordat de stuurman alcohol heeft gebruikt en het bloedalcoholpromillage of ademalcoholgehalte meer bedraagt dan wettelijk is toegestaan.
- 7.14** Als de stuurman weigert mee te werken aan een bloedonderzoek of een ander onderzoek ter vaststelling van het bedoelde gehalte of gebruik.
- 7.15** Als de schade is ontstaan doordat de stuurman onder invloed verkeert van bedwelvende middelen, opwekkende middelen of geneesmiddelen.
- 7.16** Voor de omstandigheden die in artikel 10 en 12 van de Algemene Voorwaarden zijn genoemd.
- 7.17** De dekking van deze cascoverzekering wordt geacht niet te bestaan indien voor de schade een beroep kan worden gedaan op een garantieregeling.

ARTIKEL 8 *Welke rechten heeft u bij het vaststellen van de schade-uitkering?*

- 8.1** In artikel 14 tot en met 17 van de Algemene Voorwaarden is de algemene gang van zaken beschreven.
- 8.2** Het vaststellen van de schade-uitkering kan op volgende manieren gebeuren:
- de schade wordt in onderling overleg tussen u en FBTO vastgesteld;
  - de schade wordt vastgesteld door een bij het NIVRE (= Nederlands Instituut van Register Experts) of bij het NVEP (= Nederlandse Vereniging van Experts op Pleziervaartuigengebied) ingeschreven expert die door FBTO wordt benoemd;

- 8.3** Bij verschil van mening over de hoogte van de schade-uitkering tussen u en FBTO kunt u eveneens een expert benoemen. Deze expert dient een bij het NIVRE of NVEP ingeschreven expert te zijn. De beide experts benoemen vóór de aanvang van hun werkzaamheden een arbiter. Als de beide experts geen overeenstemming bereiken over de schade-uitkering, stelt de arbiter de schade-uitkering vast binnen de bedragen waarover de experts geen overeenstemming konden bereiken.
- 8.4** De kosten van de door u benoemde expert komen voor uw rekening. Wanneer u in het gelijk wordt gesteld zijn de kosten van deze expert voor rekening van FBTO. De kosten van de arbiter worden door u en FBTO ieder voor de helft gedragen. Wanneer u in het gelijk wordt gesteld komen de kosten van de arbiter volledig voor rekening van FBTO.
- 8.5** De vaststelling van het schadebedrag kan door u of FBTO worden herzien als er rekenfouten zijn gemaakt.

ARTIKEL 9 *Op welke wijze wordt uw schade berekend?*

- 9.1** De expert geeft een beschrijving van de omstandigheden die tot de schade hebben geleid. Op verzoek van FBTO of de expert levert u nota's, aankoopbewijzen, garantiebewijzen, foto's en dergelijke van de beschadigde of verdwenen zaken. Deze gegevens zijn een belangrijke basis voor het vaststellen van de dagwaarde van de beschadigde/verloren gegane goederen onmiddellijk vóór de schadeveroorzakende gebeurtenis. De waarde van de inboedel onmiddellijk vóór de schadeveroorzakende gebeurtenis wordt vastgesteld op de nieuwwaarde. Er geldt een waardebepaling op dagwaarde (in plaats van nieuwwaarde) als de waarde van de betreffende inboedelgoederen minder is dan 40% van de nieuwwaarde of als deze inboedelgoederen onttrokken zijn aan het gebruik waarvoor zij waren bestemd.
- 9.2** Als het vaartuig, de motor, de volgsloep, de aanhangmotor of de trailer gerepareerd worden, worden de reparatiekosten vastgesteld. De reparatiekosten bestaan uit een bedrag voor het vervangen van onderdelen en arbeidsloon. Op het bedrag voor het vervangen van onderdelen wordt in mindering gebracht een – door de expert vast te stellen – bedrag voor veronderstelde verbetering. Er is geen sprake van veronderstelde verbetering als de te vervangen onderdelen jonger zijn dan tien jaar; bij vervanging van zeilen, masten, staand en lopend want, aanhangmotoren en schilderwerk, is altijd (dus ook binnen de termijn van tien jaar) sprake van een veronderstelde verbetering.
- 9.3** Als het vaartuig, de motor, de volgsloep of de trailer verloren is gegaan of als de reparatiekosten meer bedragen dan het verschil in dagwaarde voor de schadeveroorzakende gebeurtenis en de waarde van de restanten na de schadeveroorzakende gebeurtenis, wordt het schadebedrag berekend op de dagwaarde van het vaartuig, de motor, de volgsloep of de trailer, verminderd met de waarde van de restanten. In de eerste 3 jaar na aankoop wordt voor de berekening van het schadebedrag in dit artikel de aanschafwaarde volgens de originele aankoopnota als werkelijke waarde gehanteerd, mits het vaartuig, de motor, de volgsloep of de trailer niet ouder is dan 8 jaar. Bovenstaande aanschafwaarderegeling is niet van toepassing op aanhangmotoren en rubberboten.

- 9.4** Indien er sprake is van een totaal verlies van het vaartuig, de motor, de volgsloep of de trailer, wordt gedurende de eerste 3 jaar na aankoop, mits het vaartuig niet ouder is dan 8 jaar, uitgegaan van de aanschafwaarde als werkelijke waarde volgens de originele aankoopnota.
- Indien er geen (originele) aankoopnota zoals in de vorige zin bedoeld kan worden overlegd dan wordt de aanschafwaarde gelijkgesteld aan 110% van de door een onafhankelijk expert te bepalen dagwaarde direct voor de schadegebeurtenis. Er zal nooit meer worden uitgekeerd dan de verzekerde som en nooit minder dan een door een onafhankelijk expert vastgestelde dagwaarde. Bovenstaande aanschafwaarderegeling is niet van toepassing op aanhangmotoren en rubberboten.
- 9.5** Op uw verzoek stelt de expert vast welke vergoeding u ontvangt als u de reparatie in eigen beheer wilt uitvoeren.
- 9.6** Het schadebedrag (exclusief het eigen risico) zal nooit meer zijn dan de bedragen die op de polis zijn genoemd.
- 9.7** U kunt geen afstand doen van het beschadigde vaartuig, de motor, de volgboot, de aanhangmotor of de trailer om daardoor een hogere schade-uitkering van FBTO te kunnen verlangen.
- 9.8** U bent opdrachtgever van de reparatie- of herstelwerkzaamheden nadat de schade is vastgesteld.
- 9.9** FBTO houdt bij het vaststellen van de schade-uitkering geen rekening met onderverzekering.
- 9.10** FBTO heeft het recht de schade-uitkering in delen te betalen. De deelbetalingen houden gelijke tred met de mate waarin de reparatie vordert.
- 9.11** FBTO heeft het recht vergoeding van de reparatiekosten op te schorten, zolang de schade niet deugdelijk gerepareerd is. FBTO dient in de gelegenheid te worden gesteld de reparatie te controleren.
- 9.12** U heeft de keuze al dan niet tot herstel van de schade over te gaan. Bij herstellen zullen de reparatiekosten worden vastgesteld in overleg met een erkend reparatiebedrijf, uitgaande van een naar soort, kwaliteit en situatie gelijkwaardige toestand als voor de schadegebeurtenis. Mocht na bovengenoemde vaststelling niet tot herstellen of herstellen op andere wijze worden overgegaan, dan zal de vergoeding 70% van de vastgestelde kosten exclusief btw bedragen. Uw keuze dient u zo snel mogelijk aan ons mede te delen, maar in ieder geval binnen zes maanden. Heeft u uw beslissing niet binnen de gestelde termijn kenbaar gemaakt, dan zal de schade op basis van niet-herstellen worden vergoed.

ARTIKEL 10 *Welke bijzondere regelingen zijn bij diefstal en inbraak van toepassing?*

- 10.1** Bij diefstal of inbraak heeft FBTO het recht de onderzoeksresultaten van de politie af te wachten zolang de politie actief onderzoek doet in de door u gemelde zaak.
- 10.2** De betaling van de schade-uitkering kan FBTO afhankelijk stellen van de schriftelijke overdracht van de eigendomsrechten waarvoor u een schade-uitkering ontvangt.

H13 Aansprakelijkheid

ARTIKEL 11 *Welk eigen risico is van toepassing?*

- 11.1 Bij elke schade geldt het eigen risico dat op de polis is vermeld.
- 11.2 Het op de polis genoemde eigen risico geldt niet als de schade-uitkering betrekking heeft op de aansprakelijkheidsdekking, de ongevallenverzekering en de vergoedingen die genoemd zijn in artikel 6.

ARTIKEL 12 *Wat houdt de aansprakelijkheidsdekking in?*

- 12.1 In het vaargebied dat op de polis staat is uw wettelijke aansprakelijkheid verzekerd voor schade aan personen en zaken die door het verzekerde vaartuig is veroorzaakt tot een maximum bedrag van € 2.500.000,- per gebeurtenis.
- 12.2 Als wettelijke regelingen of internationale verdragsbepalingen de aansprakelijkheid beperken tot een lager bedrag dan het maximum bedrag dat op de polis is vermeld, zal de vergoeding aan benadeelden niet meer bedragen dan het wettelijk maximum.
- 12.3 FBTO kan u laten bijstaan door een advocaat als een strafvervolging tegen u wordt ingesteld. FBTO betaalt de door haar aangewezen advocaat. U draagt in dit geval de leiding van het proces over aan FBTO. Boetes, afkoopsommen en de met het strafproces samenhangende proceskosten worden niet vergoed.
- 12.4 Als een benadeelde een burgerlijk proces tegen u of FBTO aanhangig maakt, komen de kosten voor rekening van FBTO. U draagt in dit geval de leiding van het proces over aan FBTO.
- 12.5 Als een buitenlandse overheid een geldelijke zekerheid vraagt voor een gebeurtenis waarvoor deze overeenkomst dekking biedt, dan zal FBTO tot een bedrag van € 50.000,- zekerheid stellen.
U en de opvarenden verlenen daarna alle medewerking aan terugbetaling van deze zekerheid door de buitenlandse overheid aan FBTO. Het tot zekerheid gestelde bedrag wordt in mindering op de schade-uitkering gebracht totdat de buitenlandse overheid dit bedrag terugbetaalt aan FBTO.
- 12.6 Als FBTO aan benadeelden een rente (periodieke uitkering) moet betalen, wordt de gekapitaliseerde waarde berekend naar de tarieven voor een direct ingaande lijfrente bij een – door FBTO te kiezen – vooraanstaande Nederlandse verzekeringsmaatschappij. Als de gekapitaliseerde waarde van deze rente het maximum bedrag voor aansprakelijkheid overtreft, wordt de rente aangepast aan het maximum bedrag.

ARTIKEL 13 *Wanneer kunt u geen beroep doen op de aansprakelijkheidsdekking?*

- 13.1** U kunt geen beroep doen op de aansprakelijkheidsdekking:
- als er sprake is van waterskiën en schade is toegebracht aan:
  - de getrokken waterskiër;
  - benadeelden door de getrokken waterskiër;
  - als het schade betreft aan zaken die aan boord van het vaartuig zijn of die daarin worden geladen of die daaruit worden gelost;
  - als het schade betreft aan personen met wie u en de opvarenden in gezinsverband samenwonen;
  - als de schade is ontstaan door personen die zonder uw instemming het vaartuig gebruiken.
- 13.2** Schade aan derden wordt niet vergoed als een van de bepalingen van artikel 7 van de Productvoorwaarden van toepassing is.
- 13.3** Schade wordt niet vergoed als artikel 10 van de Algemene Voorwaarden van toepassing is.
- 13.4** Schade door opzet van u of de opvarenden is uitgesloten.

H14 Ongevallen

ARTIKEL 14 *Wanneer kunt u een beroep op de ongevallenverzekering doen?*

- 14.1** Recht op een uitkering ontstaat als binnen het overeengekomen vaargebied door een ongeval tijdens het verblijf aan boord van het verzekerde vaartuig u of een opvarende overlijdt of blijvend invalide wordt.
- 14.2** U en de opvarenden worden in artikel 14 tot en met artikel 19 'verzekerden' genoemd.

ARTIKEL 15 *Wat zijn de bedragen die maximaal uitgekeerd kunnen worden?*

- 15.1** Bij overlijden door een ongeval wordt uitgekeerd € 22.000,- per verzekerde. De uitkering wordt gedaan aan de echtgeno(o)te of partner met wie de overledene in gezinsverband samenwoonde. In alle andere gevallen keert FBTO uit aan de erfgenamen van de overleden verzekerde.
- 15.2** Bij algehele blijvende invaliditeit door een ongeval wordt maximaal uitgekeerd € 40.000,- per verzekerde.
Als er sprake is van gedeeltelijke blijvende invaliditeit, wordt de mate van blijvende invaliditeit vastgesteld aan de hand van artikel 18. De uitkering wordt gedaan aan de verzekerde die door de blijvende invaliditeit wordt getroffen.
- 15.3** Geneeskundige en tandheelkundige kosten als gevolg van een ongeval worden vergoed tot maximaal € 1.000,- per verzekerde als deze kosten niet elders verzekerd zijn.
Wanneer bij een gebeurtenis meer dan één opvarende overlijdt of blijvend invalide wordt, wordt in totaal niet meer dan € 40.000,- uitgekeerd. De uitkeringen zullen zonodig naar evenredigheid van de omvang van de schade van elke opvarende worden verminderd.

ARTIKEL 16 *Wat wordt ook als een ongeval beschouwd?*

- 16.1** Acute vergiftiging, behalve als de vergiftiging is veroorzaakt door het gebruik van geneesmiddelen, genotmiddelen, bedwelmende, verdovende of opwekkende middelen.
- 16.2** Besmetting door ziektekiemen of een allergische reactie als rechtstreeks gevolg van een onvrijwillige val in water of een andere stof. Als u of verzekerden bij het redden van mens of dier in water of een andere stof terechtkomen, wordt dit ook beschouwd als onvrijwillig.
- 16.3** Het ongewild en plotseling binnenkrijgen van stoffen of voorwerpen in het spijsverteringskanaal, de luchtwegen, de oren of de ogen waardoor inwendig letsel ontstaat, met uitzondering van het binnendringen van ziekteverwekkers.

- 16.4** Verstuiking, ontwrichting en scheuring van spier- en bandweefsel. Deze letsels moeten plotseling zijn ontstaan en de plaats moet geneeskundig zijn vast te stellen.
- 16.5** Verstikking, verdrinking, bevriezing, zonnesteek en hitteberoerte.
- 16.6** Wondinfectie en bloedvergiftiging door een ongeval,
- 16.7** Complicaties of verergering van het ongevalsletsel als rechtstreeks gevolg van geneeskundige behandeling.

ARTIKEL 17 *Wanneer kunt u geen beroep doen op de ongevallenverzekering?*

- 17.1** Er is geen recht op een uitkering als:
- het ongeval is ontstaan door een ziekelijke toestand of door lichamelijke of geestelijke afwijkingen;
  - het ongeval is ontstaan door psychische aandoeningen.
- 17.2** U kunt geen beroep op de ongevallenverzekering doen als de bepalingen van artikel 10 of 12 van de Algemene Voorwaarden van toepassing zijn.

ARTIKEL 18 *Op welke manier wordt de mate van blijvende invaliditeit vastgesteld?*

- 18.1** De mate van blijvende invaliditeit wordt in Nederland vastgesteld door medisch onderzoek.
- 18.2** Het beroep of de werkzaamheden van de verzekerden speelt geen rol bij het vaststellen van de mate van blijvende invaliditeit.
- 18.3** Pas als verwacht kan worden dat er geen verandering meer optreedt in de mate van invaliditeit, wordt het percentage van de blijvende invaliditeit vastgesteld. De bepaling van het percentage geschiedt volgens de laatste uitgave van de 'Guides to the Evaluation of Permanent Impairment' van de American Medical Association en de percentages die in artikel 18.4 zijn vermeld.
- 18.4** Tabel:

Bij volledig (functie)verlies van:	Uitkeringspercentage
het gezichtsvermogen van beide ogen	100%
het gezichtsvermogen van één oog	30%
maar als de maatschappij krachtens deze verzekering uitkering heeft verleend wegens verlies van het gezichtsvermogen van het andere oog	70%
het gehoor van beide oren	60%
het gehoor van één oor	25%
maar als de maatschappij krachtens deze verzekering uitkering heeft verleend wegens verlies van het gehoor van het andere oor	35%
een arm	65%
een onderarm	60%
een hand	55%
een duim	25%

een wijsvinger	15%
een middelvinger	10%
een ringvinger	5%
een pink	5%
een been	60%
een onderbeen	55%
een voet	40%
een grote teen	5%
een andere teen	3%
een milt	5%
de smaak en/of reuk	6%

Wanneer er sprake is van gedeeltelijk (functie)verlies van één of meer van de hier-voor genoemde lichaamsdelen of organen, wordt een evenredig deel uitgekeerd.

- 18.5** Bij volledig (functie)verlies van meer dan één vinger van een hand wordt niet meer uitgekeerd dan bij verlies van de gehele hand.
- 18.6** In de gevallen die niet in artikel 18.4 zijn genoemd wordt het percentage blijvende invaliditeit vastgesteld door FBTO op advies van de medisch adviseur en rekening houdend met het medisch onderzoek.
- 18.7** De in dit artikel genoemde percentages worden lager als de blijvende invaliditeit is verergerd door ziekte en (lichamelijke) afwijkingen die vóór het ongeval al bestonden.
- 18.8** Als een jaar na het ongeval de mate van blijvende invaliditeit niet is vastgesteld, vergoedt FBTO de wettelijke rente over het uit te keren bedrag vanaf de 366e dag na het ongeval. De rente wordt gelijk met de uitkering voor blijvende invaliditeit betaald.

ARTIKEL 19 *Extra aandachtspunten als een beroep op de ongevallenverzekering wordt gedaan*

- 19.1** U of de verzekerden volgen de voorschriften van de behandelende arts op. Als u deze voorschriften niet opvolgt en de belangen van FBTO daardoor worden geschaad, keert FBTO niet uit.
- 19.2** U of de verzekerde vraagt de behandelend arts of medisch specialist de reden van behandeling bekend te maken als de medisch adviseur daarom vraagt.
- 19.3** U of de verzekerde verleent medewerking bij het opvragen van informatie die FBTO of de medisch adviseur noodzakelijk vindt in verband met het beroep op een uitkering van de ongevallenverzekering.

H15 Vaartuighulp

ARTIKEL 20 *Wat houdt de vaartuighulpverlening binnen Nederland in?*

20.1 Recht op hulpverlening ontstaat uitsluitend als – bij een verzoek om hulpverlening – vooraf contact is opgenomen met de FBTO Alarmcentrale. De plaats van waar u of de opvarenden de hulpverlening inroepen moet liggen binnen het op de polis genoemde vaargebied.

20.2 U en de opvarenden hebben – rekening houdende met artikel 20.1 – in Nederland recht op hulp als:

- het vaartuig door een ongeval, brand of elk ander van buiten het vaartuig komend onheil niet verantwoord meer kan varen;
- u of de opvarenden niet in staat zijn het vaartuig te besturen na een ongeval.

De FBTO Alarmcentrale organiseert – voor rekening van FBTO – het vervoer van u en de opvarenden naar één door de betrokkenen op te geven adres binnen Nederland.

De FBTO Alarmcentrale organiseert het vervoer van het vaartuig naar een – door u op te geven adres in Nederland. De kosten komen voor rekening van FBTO. Eventueel vervolgttransport komt niet voor rekening van FBTO.

ARTIKEL 21 *Wat houdt de vaartuighulpverlening binnen het vaargebied (exclusief Nederland) in?*

21.1 Recht op hulpverlening buiten Nederland ontstaat uitsluitend als – bij een verzoek om hulpverlening – vooraf contact is opgenomen met de FBTO Alarmcentrale. De plaats van waar u of de opvarenden de hulpverlening inroepen moet liggen binnen het op de polis genoemde vaargebied, exclusief Nederland.

21.2 U en de opvarenden hebben recht op hulpverlening als door een ongeval, diefstal, brand of elk ander van buiten komend onheil niet verantwoord met het vaartuig gevaren kan worden en de (nood)reparatie binnen één week na het verzoek om hulpverlening uitgevoerd kan worden.

De FBTO Alarmcentrale organiseert dan het vervoer van het vaartuig naar de dichtstbijzijnde reparatie-inrichting die geschikt is voor het uitvoeren van (nood)reparaties. De kosten van vervoer van het vaartuig en het verzenden van de onderdelen naar de reparatie-inrichting zijn tot een maximum bedrag van € 10.000,- voor rekening van FBTO. De kosten van de onderdelen en de reparatiekosten worden niet door FBTO vergoed. FBTO vergoedt € 200,- per dag tot maximaal € 1.400,- per gebeurtenis voor de aantoonbaar gemaakte extra verblijfkosten.

21.3 Als een (nood)reparatie meer dan één week gaat duren, vergoedt FBTO bovendien:

- in afwachting van repatriëring de kosten van stallen en bewaken van het vaartuig tot een maximum bedrag van € 250,-;

- de kosten van vervoer van het vaartuig naar een in overleg met de eigenaar aangewezen plaats in Nederland. Het vaartuig wordt niet teruggebracht naar Nederland wanneer de herstel- of de repatriëringkosten hoger zijn dan de in Nederland geldende dagwaarde van het vaartuig. In dat geval verricht de FBTO Alarmcentrale de nodige formaliteiten voor achterlaten van het vaartuig. Ook betaalt de FBTO Alarmcentrale de douaneheffingen respectievelijk de kosten van eventuele vernietiging van het vaartuig.
- als er sprake is van totaal verlies de kosten die samenhangen met de formaliteiten voor het invoeren van het vaartuig (inclusief de douaneheffingen). Ook de eventuele kosten van vernietiging komen dan voor rekening van FBTO. Als u het restant van het vaartuig terug naar Nederland wilt halen, komen de kosten hiervan voor uw rekening.

21.4 Als de (nood)reparatie meer dan één week gaat duren kunnen u en de opvarenden een keuze maken uit:

- terugreis naar één adres in Nederland. FBTO vergoedt de reiskosten die met toestemming van de FBTO Alarmcentrale zijn gemaakt. Als u zonder toestemming van de FBTO Alarmcentrale terugreist, worden reiskosten vergoed tot een maximum van het bedrag dat voor rekening van FBTO zou zijn gekomen als de FBTO Alarmcentrale de terugreis zou hebben georganiseerd. Als volgens de FBTO Alarmcentrale voor de terugreis één overnachting noodzakelijk is, vergoedt FBTO per opvarende maximaal € 70,- als tegemoetkoming in de overnachtings- en verblijfkosten;
- de doorreis naar de (vakantie)bestemming. FBTO vergoedt de reiskosten die met toestemming van de FBTO Alarmcentrale zijn gemaakt. Als u zonder toestemming van de FBTO Alarmcentrale naar uw (vakantie)bestemming doorreist, worden de reiskosten vergoed tot een maximum van het bedrag dat voor rekening van FBTO zou zijn gekomen als de FBTO Alarmcentrale de reis zou hebben georganiseerd.

21.5 Als de (nood)reparatie meer dan één week duurt vergoedt FBTO - in de periode dat uw vaartuig in reparatie is - maximaal € 250,- per dag met een maximum van € 3.500,- per schadegeval voor alle verzekerden tezamen. U vraagt vooraf toestemming aan de FBTO Alarmcentrale voor het huren van een vervangend vakantieverblijf.

21.6 Als de (nood)reparatie meer dan één week duurt en de reparatie in het buitenland wordt afgerond nadat de vakantie is beëindigd, vergoedt FBTO de reiskosten van de enkele (heen)reis op basis van de kosten voor openbaar vervoer van één persoon om het vaartuig terug te brengen naar Nederland. Als volgens de FBTO Alarmcentrale voor deze reis een overnachting noodzakelijk is, vergoedt FBTO maximaal € 70,- als tegemoetkoming in de overnachtings- en verblijfkosten.

21.7 Als de (nood)reparatie meer dan één week duurt, kan het vaartuig worden teruggebracht naar een - door u aan te wijzen - reparatie-inrichting in Nederland. De hieraan verbonden kosten komen tot een maximum bedrag van € 10.000,- voor rekening van FBTO als FBTO vooraf heeft ingestemd met de repatriëring.

H16 Persoonlijke hulpverlening

ARTIKEL 22 *Welke rechten heeft u bij persoonlijke hulpverlening in het buitenland?*

- 22.1** U of de opvarenden kunnen tijdens de vaartocht en het verblijf aan boord binnen het op de polis genoemde vaargebied exclusief Nederland een beroep doen op persoonlijke hulpverlening.
- 22.2** Recht op persoonlijke hulpverlening bestaat alleen als zo spoedig mogelijk contact wordt opgenomen met de FBTO Alarmcentrale. Alleen de kosten die met de (voorafgaande) instemming van de FBTO Alarmcentrale zijn gemaakt, worden vergoed.
- 22.3** Als u of de opvarenden ziek worden of een ongeval krijgen, dan heeft u – na inschakeling van de FBTO Alarmcentrale – recht op:
- de extra reis- en verblijfkosten van de zieken of gewonden;
  - de kosten van noodzakelijk langer verblijf van de zieken of gewonden;
  - de extra kosten van de overige verzekerden als één of meer van hen voor verpleging of bijstand hun reis moeten verlengen;
- De extra kosten worden over maximaal 21 dagen tot € 70,- per dag per verzekerde vergoed.
- 22.4** Als door ziekte of ongeval van u of de verzekerden – naar het oordeel van de medisch adviseur van de FBTO Alarmcentrale – de terugreis met het vaartuig niet kan worden begonnen tegen het einde van de vakantie, organiseert de FBTO Alarmcentrale – voor rekening van FBTO- een stuurman voor het vaartuig.
- 22.5** Als er sprake is van ziekenhuisopname van u of de opvarenden, vergoedt FBTO in verband met bezoek de gemaakte reiskosten tot maximaal € 250,- per ziekenhuisopname.
- 22.6** Bij opname in een buitenlands ziekenhuis van u of de opvarenden worden vergoed:
- de reiskosten van maximaal twee personen voor overkomst en terugkeer naar Nederland als de opname ten minste vijf dagen zal duren en er geen familieleden of opvarende(n) ter plaatse zijn;
  - de reiskosten voor overkomst en terugkeer naar Nederland van één persoon in verband met de begeleiding terug naar Nederland van verzekerde kinderen (tot zestien jaar) en lichamelijk of geestelijk gehandicapte verzekerden als u of de opvarenden hiertoe niet in staat zijn door omstandigheden die zich tijdens de reis hebben voorgedaan;
  - de verblijfkosten voor maximaal 21 dagen van hen die uit Nederland zijn overgekomen tot maximaal € 70,- per dag.

- 22.7** Als u of de opvarenden overlijden, dan verzorgt de FBTO Alarmcentrale:
- alle formaliteiten ter plaatse (in overleg met de direct betrokkenen);
  - de organisatie en de kosten van het transport van het stoffelijk overschot naar Nederland.
- Tot maximaal de kosten van transport van het stoffelijk overschot naar Nederland vergoeden wij, als transport van het stoffelijk overschot naar Nederland niet mogelijk of wenselijk is, in overleg met de direct betrokkenen:
- de kosten van begraving of crematie ter plaatse;
  - de reiskosten voor overkomst en terugkeer naar Nederland van familieleden van de overledene in de eerste en tweede graad;
  - de verblijfkosten gedurende maximaal drie dagen.
- 22.8** Als binnen het op de polis genoemde dekkingengebied u of de opvarenden in een situatie terechtkomen waardoor u of de opvarenden opgespoord, gered en vervoerd moeten worden naar de bewoonde wereld, worden de kosten vergoed die in rekening gebracht worden door de officiële hulpverlenende instanties van dat land met een maximum van € 12.500,- per gebeurtenis.
- 22.9** De FBTO Alarmcentrale organiseert – voor rekening van FBTO – de terugreis voor u en de opvarenden naar uw woonadres als familieleden in de eerste of tweede graad overlijden.
- 22.10** Als – na gebruik te hebben gemaakt van de regeling van artikel 22.9 – binnen 21 dagen wordt teruggekeerd naar het adres waarop u of de opvarenden zich bevonden ten tijde van het overlijden van het familielid, worden voor maximaal twee verzekerde personen de reiskosten vergoed. De organisatie van deze reis wordt door de FBTO Alarmcentrale verzorgd.
- 22.11** De vergoedingsregeling van artikel 22.9 en 22.10 geldt ook als er sprake is van direct dreigend levensgevaar voor familieleden in de eerste of tweede graad.

ARTIKEL 23 *Welke rechten heeft u als u moet terugkeren naar uw woonadres door schade aan uw eigendommen?*

- 23.1** Als er sprake is van een belangrijke schade door bijvoorbeeld brand, inbraak, explosie, blikseminslag, storm of overstroming aan de eigendommen van u of de verzekerden, organiseert de FBTO Alarmcentrale – voor rekening van FBTO – de terugreis voor u en de verzekerden naar uw woonadres. Bij de organisatie van de terugreis worden de kosten, die u al heeft betaald voor de reguliere terugreis zo mogelijk verrekend. De verrekening geldt ook voor de kosten die u gemaakt zou hebben als op de geplande datum de terugreis zou worden gemaakt.
- 23.2** Als binnen 21 dagen wordt teruggekeerd naar het adres waarop u of de verzekerden zich bevonden ten tijde van de ernstige schade aan de eigendommen van u of de verzekerden worden voor maximaal twee personen de reiskosten vergoed. De organisatie van deze reis wordt door de FBTO Alarmcentrale verzorgd.

ARTIKEL 24 *Welke telecommunicatiekosten vergoedt FBTO?*

Tijdens de periode dat de verzekeringsdekking van kracht is, hebben u of de verzekerden bij ziekte of een ongeval recht op vergoeding van telecommunicatiekosten met de FBTO Alarmcentrale.

De werkelijk gemaakte telecommunicatiekosten in verband met dringende boodschappen aan ouders of thuisgebleven verzekerden vanuit de vakantiebestemming worden vergoed tot een maximum bedrag van € 125,- per reis. FBTO kan u vragen aan te tonen welke telecommunicatiekosten zijn aan te merken als dringende boodschap. Als u naar de mening van FBTO onvoldoende slaagt in het aantoonbaar maken van het dringend karakter van de boodschappen, ontvangt u voor deze telecommunicatiegesprekken geen vergoeding.

ARTIKEL 25 *Welke hulp levert de FBTO Alarmcentrale als door een noodgeval geld naar uw vakantiebestemming moet worden overgemaakt?*

Als er sprake is van een noodgeval organiseert de FBTO Alarmcentrale in Nederland de contacten om het benodigde geld over te maken. Voorschotten worden alleen verstrekt als u – naar het oordeel van de FBTO Alarmcentrale – voldoende zekerheid geeft voor terugbetaling van het voorschot.

ARTIKEL 26 *Welke rechten heeft u bij oponthoud door natuurgeweld of staking?*

- 26.1** U neemt contact op met de FBTO Alarmcentrale zodra u of de verzekerden hun reisplannen moeten wijzigen door natuurgeweld of staking.
- 26.2** Bij langdurig oponthoud door lawines, bergstoringen, natuurgeweld (storm, vulkanische uitbarstingen, vloedgolven, overstromingen, zeer zware sneeuwval en dergelijke) of door stakings-, stiptheids-, protest- of solidariteitsacties, vergoeden wij de extra reis- en verblijfkosten tot maximaal € 70,- per verzekerde per dag gedurende ten hoogste zeven dagen. Er is sprake van langdurig oponthoud als de autoriteiten adviseren geen aanvang met de heen- of terugreis te maken in verband met de omstandigheden die in dit artikel zijn genoemd.

H17 Pechhulp Pleziervaartuigen Nederland

ARTIKEL 27 *Waarvoor bent u verzekerd?*

Met dit deel van de verzekering krijgt u hulp als u in Nederland pech krijgt met het vaartuig. Wij regelen deze hulp en betalen ervoor. Met pech bedoelen we dat u niet verder kunt varen met uw vaartuig. Maar alleen als dit komt doordat er iets kapot is in de techniek of het mechaniek van de motor of de stuurinrichting van het vaartuig. U krijgt de hulp van de hulporganisatie waarmee wij samenwerken.

In deze voorwaarden staat wanneer we hulp regelen en betalen. En ook wanneer we dat niet doen. Lees ze daarom goed.

ARTIKEL 28 *Voor wie geldt dit deel van de verzekering?*

Dit deel van de verzekering geldt voor alle personen hieronder.

- De verzekeringnemer.
- De schipper van het vaartuig. Dit is de persoon die met toestemming van de verzekeringnemer de beslissingen neemt aan boord.
- De opvarenden van het vaartuig. Een opvarende is iemand die met toestemming van de verzekeringnemer of de schipper aan boord is.

ARTIKEL 29 *Waar geldt dit deel van de verzekering?*

Dit deel van de verzekering geldt op alle binnenwateren in Nederland. Dit deel van de verzekering geldt ook op de Waddenzee, de Zeeuwse wateren en het IJsselmeer. En ook in alle Nederlandse Zeehavens of Nederlandse Jachthavens.

Onder Nederland verstaan wij in deze voorwaarden het land Nederland, met uitzondering van de bijzondere gemeenten Bonaire, Sint-Eustatius en Saba.

ARTIKEL 30 *Welke boot is verzekerd?*

U bent verzekerd voor hulp aan het vaartuig of de bijboot die op de polis staan.

ARTIKEL 31 *Wanneer krijgt u hulp?*

Wij regelen hulp en betalen de kosten van hulp als pech heeft met uw vaartuig. U krijgt de hulp van onze hulporganisatie. Deze is 24 uur per dag bereikbaar. U moet wel voldoen aan deze voorwaarden:

- De pech die u krijgt was niet te voorzien.
- U heeft meteen nadat u pech heeft gekregen hulp gevraagd aan onze hulporganisatie.
- U heeft gedaan wat onze hulporganisatie aan u vroeg.

Met pech bedoelen we dat u niet verder kunt varen met uw vaartuig. Maar alleen als dit komt doordat er iets kapot is in de techniek of het mechaniek van de motor of de stuurinrichting van het vaartuig.

Met de motor bedoelen we de installatie waarmee u met behulp van brandstof of elektriciteit het vaartuig of de bijboot kunt laten varen. Met de motor bedoelen wij ook deze onderdelen:

- Het omkeermechanisme.
- De aandrijving. Daarmee bedoelen we de schroefas, de schroefaskoppeling en de schroef.
- Het uitlaatsysteem van de motor.
- Het koelsysteem van de motor.
- Het instrumentenpaneel voor de motor en de kabels die erbij horen.
- De boegschroefinstallatie.
- De hekschroefinstallatie.

Met de stuurinrichting bedoelen we alle onderdelen en systemen in het vaartuig die worden gebruikt om het vaartuig te kunnen sturen als u op de motor vaart.

Als wij u telefonisch kunnen helpen.

Onze hulporganisatie regelt telefonische hulpverlening. Voor technische adviezen van onze hulpverleners zijn wij in de periode tussen 1 april en 1 november alle dagen bereikbaar tussen 8:00 uur en 21:00 uur. Buiten deze periode zijn wij voor technische adviezen bereikbaar op maandag tot en met vrijdag tussen 9:00 uur en 17:00 uur.

Als het vaartuig gerepareerd kan worden (sleutelhulp)

Kunt u het vaartuig met de telefonische hulpverlening niet zelf repareren? Dan regelt onze hulporganisatie een hulpverlener (sleutelhulp). Kan de hulpverlener het vaartuig op de plek waar u stilligt zo repareren dat u weer veilig kunt varen? En duurt de reparatie niet langer dan 1 uur? Dan betalen we de kosten van deze reparatie. Duurt de reparatie langer dan 1 uur? Dan moet u de tijd dat deze reparatie langer dan 1 uur duurt zelf aan de hulpverlener betalen. Dat moet u meteen doen. In de periode tussen 1 maart en 1 november regelen wij sleutelhulp tussen 8:00 uur en 21:00 uur. Buiten deze periode regelen wij sleutelhulp op maandag tot en met vrijdag tussen 9:00 uur en 17:00 uur.

Let op: In de tijd waarin wij 'sleutelhulp' voor u kunnen regelen, rekenen wij zowel de reistijd als de reparatietijd van de hulpverlener mee. Kan de hulpverlener niet voor het einde van de tijd waarin wij 'sleutelhulp' voor u regelen een reparatie uitvoeren? Dan komt de hulpverlener niet op dezelfde dag.

Een voorbeeld: u heeft pech op 1 juni. U belt onze hulporganisatie om 20.00 uur. De tijd die de hulpverlener moet reizen om bij u aan boord te komen, is een

half uur. De tijd die hij nodig heeft om een reparatie uit te voeren is een uur. De hulpverlener komt dan dus niet op dezelfde dag.

Let op: Wij regelen geen 'sleutelhulp' op de Waddenzee en de Waddeneilanden.

Ook gelden de volgende regels:

- De (nood)reparatie kan op de plaats waar het vaartuig ligt veilig worden uitgevoerd.
- Het vaartuig is bereikbaar voor de hulpverlener.
- De hulpverlener kan de reparatie uitvoeren met de gereedschappen en materialen die hij bij zich heeft of die aanwezig zijn.

Als het vaartuig niet gerepareerd kan worden

Kan de hulpverlener het vaartuig niet repareren op de plek waar u stilligt? En kan een ander bedrijf de reparatie niet uitvoeren op de plaats waar het vaartuig ligt? Dan betalen wij voor de kosten van het slepen van uw vaartuig naar de werf of hersteller die het dichtst in de buurt is. Dit doen wij alleen als de hulpverlener u van te voren hiervoor toestemming geeft.

ARTIKEL 32 *Wanneer krijgt u geen hulp?*

In onze algemene voorwaarden leest u voor welke schade wij niet betalen en wanneer wij geen hulp regelen. Wij betalen en regelen ook geen hulp in de situaties hieronder.

- a. Als u onderdelen, brandstof of olie nodig heeft
We betalen niet de kosten van vervangende onderdelen, brandstof en olie of andere smeermiddelen.
- b. Als het vaartuig anders is gebruikt dan voor gewone boottochten
  - Pech die werd veroorzaakt toen het vaartuig tegen betaling werd gebruikt om mensen te vervoeren.
  - Pech die werd veroorzaakt toen het vaartuig werd verhuurd. Verhuurde u het vaartuig korter dan 14 dagen zonder dat u een commercieel doel had? Dan betalen wij wel.
  - Pech die werd veroorzaakt toen het vaartuig werd gebruikt voor een bedrijf. Maar staat er op de polis dat het vaartuig gebruikt mag worden voor een bedrijf? Dan betalen wij wel.
  - Pech die werd veroorzaakt toen het vaartuig werd gebruikt voor een doel dat niet mag volgens de wet.
- c. Pech die ontstond terwijl het vaartuig inbeslaggenomen was
  - Pech die werd veroorzaakt terwijl het vaartuig inbeslaggenomen was.
- d. Als de bestuurder alcohol, medicijnen of drugs heeft gebruikt
  - Pech die werd veroorzaakt terwijl de bestuurder van het vaartuig meer alcohol in het bloed of in de adem heeft dan mag volgens de wet.

Als de bestuurder van het vaartuig weigert mee te werken aan een blaastest of een ander onderzoek om de hoeveelheid alcohol, medicijnen of drugs in zijn lichaam te meten.

- Pech die werd veroorzaakt terwijl de bestuurder van het vaartuig medicijnen heeft gebruikt die volgens de bijsluiter invloed kunnen hebben op zijn rijvaardigheid. Of terwijl de bestuurder drugs of iets anders heeft gebruikt die invloed kunnen hebben op zijn vaardigheid om te varen.
- e. Als u een motorboot heeft die harder kan dan 20 km per uur
Heeft u een motorboot die harder kan varen dan 20 km per uur? En heeft u pech? Dan regelen wij geen hulp als op dat moment met deze motorboot werd getraind voor een snelheidswedstrijd. Of de motorboot deed aan een snelheidswedstrijd mee.
- f. Als u het vaartuig niet goed heeft onderhouden
Heeft u het vaartuig te weinig onderhouden? En heeft u daardoor pech? Dan regelen wij geen hulp.
- g. Als het defect onder water zit
Wij regelen geen 'sleutelhulp' als de pech werd veroorzaakt doordat er onder water iets kapot is aan de boot. Ook regelen wij geen 'sleutelhulp' als de pech niet vanaf het vaartuig gerepareerd kan worden.
- h. Als de pech komt door merkelijke schuld
U heeft 'merkelijke schuld' als u iets doet of juist niet doet en u heeft daaraan ernstige schuld. Krijgt u daardoor pech? Dan regelen we geen hulp.
- i. Geweld
Heeft u de hulpverlener bedreigd of geweld gebruikt? Dan verlenen wij geen hulp.

ARTIKEL 33 *Wat moet u doen als u pech heeft?*

Is er iets gebeurd waardoor u pech heeft? En moeten wij misschien hulp voor u regelen? Dan moet u het volgende doen.

- U moet zo snel mogelijk bellen met onze hulporganisatie.
- U moet ons zo snel mogelijk alle informatie geven over wat er gebeurd is.
- Soms hebben wij toestemming van u nodig om hulp bij pech te regelen. U moet ons die toestemming dan geven.
- Als wij dat vragen moet u bewijzen, gegevens en papieren zo snel mogelijk naar ons opsturen of naar onze hulporganisatie.
- Heeft u pech? Dan moet u ervoor zorgen dat de schade niet groter wordt. Als wij, onze hulporganisatie of de hulpverlener u hiervoor een instructie geven, dan moet u die opvolgen.
- U moet meewerken aan alles wat wij van u vragen om hulp bij pech te regelen. En u mag niets doen wat voor ons nadelig is.

Houdt u zich niet aan deze afspraken en is dit nadelig voor ons? Dan kunnen wij besluiten om minder of niets te betalen. Of om geen hulp te regelen.

BIJLAGE
CLAUSULEBLAD TERRORISME

Clausuleblad

Terrorismedeckking

bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT)

ARTIKEL 1 *Begripsomschrijvingen*

In dit Clausuleblad en de daarop berustende bepalingen wordt – voor zover niet anders blijkt – verstaan onder:

1.1 Terrorisme:

Gewelddadige handelingen en/of gedragingen – begaan buiten het kader van een van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel toezicht genoemde vormen van molest – in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, en/of schade aan zaken ontstaat dan wel anderszins economische belangen worden aangetast, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks – al dan niet in enig organisatorisch verband – is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

1.2 Kwaadwillige besmetting:

Het – buiten het kader van een van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel toezicht genoemde vormen van molest – (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die als gevolg van hun (in)directe fysische, biologische, radioactieve of chemische inwerking letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, bij mensen of dieren kunnen veroorzaken en/of schade aan zaken kunnen toebrengen dan wel anderszins economische belangen kunnen aantasten, waarbij aannemelijk is dat het (doen) verspreiden – al dan niet in enig organisatorisch verband – is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

1.3 Preventieve maatregelen:

Van overheidswege en/of door verzekerden en/of derden getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme en/of kwaadwillige besmetting af te wenden of – indien dit gevaar zich heeft verwezenlijkt – de gevolgen daarvan te beperken.

1.4 Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT):

Een door het Verbond van Verzekeraars opgerichte herverzekeringsmaatschappij, waarbij uitkeringsverplichtingen uit hoofde van verzekeringsovereenkomsten, die voor in Nederland toegelaten verzekeraars direct of indirect kunnen voortvloeien uit de verwezenlijking van de in artikel 1.1, 1.2 en 1.3 omschreven risico's, in herverzekering kunnen worden ondergebracht.

1.5 Verzekeringsovereenkomsten:

- a) Overeenkomsten van schadeverzekering voor zover zij overeenkomstig het bepaalde in artikel 1:1 onder "staat waar het risico is gelegen" van de Wet op het financieel toezicht betrekking hebben op in Nederland gelegen risico's.
- b) Overeenkomsten van levensverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met gewone verblijfplaats in Nederland, of, indien verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.
- c) Overeenkomsten van natura-uitvaartverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met een gewone verblijfplaats in Nederland, of, indien verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.

1.6 In Nederland toegelaten verzekeraars:

Levens-, natura-, uitvaart- en schadeverzekeraars die op grond van de Wet op het financieel toezicht bevoegd zijn om in Nederland het verzekeringsbedrijf uit te oefenen.

ARTIKEL 2 *Begrenzing van de dekking voor het terrorismerisico*

2.1 Indien en voor zover, met inachtneming van de in artikel 1.1, 1.2 en 1.3 gegeven omschrijvingen, en binnen de grenzen van de geldende polisvoorwaarden, dekking bestaat voor gevolgen van een gebeurtenis die (direct of indirect) verband houdt met:

- terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen,
- handelingen of gedragingen ter voorbereiding van terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen, hierna gezamenlijk aan te duiden als 'het terrorismerisico', geldt dat de uitkeringsplicht van de verzekeraar terzake van iedere bij haar ingediende aanspraak op schadevergoeding en/of uitkering is beperkt tot het bedrag van de uitkering die de verzekeraar terzake van die aanspraak ontvangt onder de herverzekering voor het terrorismerisico bij de NHT, in het geval van een verzekering met vermogensopbouw vermeerderd met het bedrag van de uit hoofde van de betrokken verzekering reeds gerealiseerde vermogensopbouw. Bij levensverzekeringen wordt het bedrag van de gerealiseerde vermogensopbouw gesteld op de krachtens de Wet op het financieel toezicht aan te houden premiereserve ten aanzien van de betrokken verzekering.

2.2 De NHT biedt herverzekeringsdekking voor de hiervóór genoemde aanspraken tot maximaal 1 miljard euro per kalenderjaar. Vorengenoemd bedrag kan van jaar tot jaar worden aangepast en geldt voor alle bij de NHT aangesloten verzekeraars tezamen. Van een eventuele aanpassing zal mededeling worden gedaan in drie landelijk verschijnende dagbladen.

2.3 In afwijking van het in de voorgaande leden van dit artikel bepaalde, geldt voor verzekeringen die betrekking hebben op:

- schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan,
- gevolgschade van schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan, dat per verzekeringnemer per verzekerde locatie per jaar maximaal 75 miljoen euro onder deze overeenkomst zal worden uitgekeerd, voor alle deelnemende verzekeraars zoals bedoeld in artikel 1 tezamen, ongeacht het aantal afgegeven polissen.

Voor de toepassing van dit artikellid wordt onder verzekerde locatie verstaan: alle op het risicoadres aanwezige door verzekeringnemer verzekerde objecten, alsmede alle buiten het risicoadres gelegen door verzekeringnemer verzekerde objecten waarvan het gebruik en/of de bestemming in relatie staat tot de bedrijfsactiviteiten op het risicoadres. Als zodanig zullen in ieder geval worden aangemerkt alle door verzekeringnemer verzekerde objecten die op minder dan vijftig meter afstand van elkaar gelegen zijn en waarvan er ten minste een op het risicoadres is gelegen. Voor de toepassing van dit artikellid geldt voor rechtspersonen en vennootschappen die zijn verbonden in een groep zoals bedoeld in artikel 2:24b van het Burgerlijk Wetboek, dat alle groepsmaatschappijen tezamen worden aangemerkt als een verzekeringnemer, ongeacht door welke tot de groep behorende groepsmaatschappij(en) de polis(sen) is (zijn) afgesloten.

ARTIKEL 3 *Uitkeringsprotocol NHT*

- 3.1** Op de herverzekering van de verzekeraar bij de NHT is van toepassing het Protocol afwikkeling claims (hierna te noemen het Protocol). Op grond van de in dit Protocol vastgestelde bepalingen is de NHT onder meer gerechtigd de uitkering van de schadevergoeding of het verzekerde bedrag uit te stellen tot het moment waarop zij kan bepalen of en in hoeverre zij over voldoende financiële middelen beschikt om alle vorderingen waarvoor zij als herverzekeraar dekking biedt, voor het geheel te voldoen. Voor zover de NHT niet over voldoende financiële middelen blijkt te beschikken, is zij gerechtigd overeenkomstig bedoelde bepalingen een gedeeltelijke uitkering aan de verzekeraar te doen.
- 3.2** De NHT is, met inachtneming van het gestelde in bepaling 7 van het Protocol afwikkeling claims, bevoegd om te beslissen of een gebeurtenis in verband waarmee aanspraak op uitkering wordt gedaan, als een gevolg van de verwezenlijking van het terrorismerisico moet worden aangemerkt. Een daartoe strekkend en overeenkomstig voornoemde bepaling genomen besluit van de NHT, is bindend jegens verzekeraar, verzekeringnemer, verzekerden en tot uitkering gerechtigden.
- 3.3** Eerst nadat de NHT aan de verzekeraar heeft medegedeeld welk bedrag, al dan niet bij wijze van voorschot, terzake van een vordering tot uitkering aan haar zal worden uitgekeerd, kan de verzekerde of de tot uitkering gerechtigde op de in artikel 3.1 bedoelde uitkering terzake tegenover de verzekeraar aanspraak maken.
- 3.4** De herverzekeringsdekking bij de NHT is ingevolge bepaling 17 van het Protocol slechts van kracht voor aanspraken op schadevergoeding en/of uitkering die worden gemeld binnen twee jaar nadat de NHT van een bepaalde gebeurtenis

of omstandigheid heeft vastgesteld dat deze als een verwezenlijking van het terrorisme in de zin van dit Clausuleblad wordt beschouwd.

Dit Clausuleblad is gedeponereerd op 10 januari 2007 bij de Rechtbank Amsterdam onder nummer 3/2007 en op 10 januari 2007 onder nummer 27178761 bij de Kamer van Koophandel Amsterdam.

BIJLAGE
DEFINITIES VAN MOLESTBEGRIJPPEN

Definities van Molestbegrippen

1. Gewapend conflict

Onder gewapend conflict wordt verstaan elk geval waarin staten of andere georganiseerde partijen elkaar, of althans de een de ander, gebruikmakend van militaire machtsmiddelen bestrijden. Onder gewapend conflict wordt mede verstaan het gewapende optreden van een Vredesmacht der Verenigde Naties.

2. Burgeroorlog

Onder burgeroorlog wordt verstaan een min of meer georganiseerde gewelddadige strijd tussen inwoners van eenzelfde staat waarbij een belangrijk deel van de inwoners van die staat betrokken is.

3. Opstand

Onder opstand wordt verstaan georganiseerd gewelddadig verzet binnen een staat, gericht tegen het openbaar gezag.

4. Binnenlandse onlusten

Onder binnenlandse onlusten worden verstaan min of meer georganiseerde gewelddadige handelingen, op verschillende plaatsen zich voordoend binnen een staat.

5. Oproer

Onder oproer wordt verstaan een min of meer georganiseerde plaatselijke gewelddadige beweging, gericht tegen het openbaar gezag.

6. Mouterij

Onder mouterij wordt verstaan een min of meer georganiseerde gewelddadige beweging van leden van enige gewapende macht, gericht tegen het gezag waaronder zij gesteld zijn.

7. Rellen, relletjes of opstootjes

Onder rellen, relletjes of opstootjes worden verstaan incidentele geweldmanifestaties.

Wij hebben deze brochure met zorg samengesteld. Druk- en zetfouten in deze brochure zijn onder voorbehoud. Voor de vaststelling van de rechten en verplichtingen tussen u en FBTO zijn de polisvoorwaarden bepalend. Wij actualiseren onze brochures regelmatig; de nieuwe brochures komen in dat geval in plaats van de oude brochures.

Meer weten?

U kunt op verschillende manieren extra informatie aanvragen of uw vraag stellen.

Internet **fbto.nl**

E-mail **info@fbto.nl**

Telefoon **(058) 234 56 66**

De verzekeringsvoorwaarden geven de rechten en verplichtingen weer. Als u niet tevreden bent over de polis, heeft u de mogelijkheid de verzekeringsovereenkomst zonder opgaaf van redenen binnen veertien dagen na ingangsdatum te beëindigen. Als u geen prijs stelt op informatie over producten of diensten, dan kunt u dit schriftelijk melden bij FBTO, afdeling Relatiebeheer, Postbus 318, 8901 BC Leeuwarden.

FBTO is een handelsnaam van Achmea Schadeverzekeringen N.V, K.v.K. 08053410, Geregistreerd bij de AFM.